

قانون خدمت وظیفه عمومی + اصلاحات و الحاقات

نوع سند: قوانین

قانون خدمت وظیفه عمومی + اصلاحات و الحاقات

قانون خدمت وظیفه عمومی، مشتمل بر 84 ماده است.

قانون خدمت وظیفه عمومی، مصوب 1363 با آخرین اصلاحات و الحاقات آن مشتمل بر 84 ماده است.

این قانون به بیان مقررات مربوط به خدمت سربازی مانند: معافیت‌ها، آموزش نظامی مشمولان، درجات و حقوق و مزایای آن‌ها، غیبت مشمولان و جرایم و مجازات‌های آن‌ها، استفاده دستگاه‌های غیرنظامی از خدمات کارکنان وظیفه و سایر مقررات می‌پردازد.

قانون خدمت وظیفه عمومی

فصل اول: کلیات

ماده 1

ماده 1 دفاع از استقلال و تمامیت ارضی و نظام جمهوری اسلامی ایران و جان و مال و ناموس مردم وظیفه دینی و ملی هر مرد ایرانی است و در اجرای این وظیفه کلیه اتباع ذکور دولت جمهوری اسلامی ایران مکلف به انجام خدمت وظیفه عمومی برابر مقررات این قانون می‌باشند و هیچ فرد مشمول خدمت وظیفه عمومی را جز در موارد مصرحه در این قانون نمی‌توان از خدمت معاف کرد.

تبصره 1

تبصره 1 - با توجه با اصل 151 قانون اساسی واحد بسیج مستضعفین سپاه پاسداران انقلاب اسلامی موظف است در اسرع وقت امکانات آموزش نظامی اتباع اناث دولت جمهوری اسلامی ایران را با رعایت کلیه موازین شرعی فراهم نماید. این آموزش برای اناث الزامی نیست.

تبصره 2 (اصلاحی 1390/08/22) - وزارت آموزش و پرورش موظف است با همکاری نیروهای مسلح آموزش‌هایی را که زمینه ساز آمادگی دفاعی است طبق موازین اسلامی در برنامه‌های آموزشی مقاطع تحصیلی راهنمایی و دبیرستان پیش بینی نماید. این آموزش برای دختران تنها در زمینه‌های دفاع غیر نظامی خواهد بود.

ماده 1

ماده 1 مکرر (الحاقی 1390/08/22) در این قانون عبارت اختصاری به شرح زیر جایگزین عناوین کامل آن‌ها میگردد:

1 فرماندهی کل به جای مقام معظم فرماندهی کل قوا 2 ستاد کل به جای ستاد کل نیروهای مسلح 3 نیروهای مسلح به جای ستاد کل نیروهای مسلح، ارتش جمهوری اسلامی ایران، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سازمان‌های وابسته، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سازمان‌های تابعه 4 ارتش به جای ارتش جمهوری اسلامی ایران 5 سپاه به جای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی 6 وزارت دفاع به جای وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

7 وزارت علوم به جای وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

8 وزارت بهداشت به جای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

9 سازمان به جای سازمان وظیفه عمومی

10 کارکنان وظیفه به جای افسران وظیفه، درجه داران وظیفه و سربازان عادی وظیفه

ماده 2 (اصلاحی 1390/08/22) - هر فرد ذکور ایرانی از اول فروردین ماه سالی که طی آن سال وارد سن 19 سالگی می‌شود مشمول مقررات خدمت وظیفه عمومی خواهد شد.

ماده 3

ماده 3 - سن مشمولان و افراد تحت تکفل از لحاظ خدمت وظیفه و یا معافیت از آن تابع مندرجات اولیه اولین شناسنامه بوده و هرگونه تغییری که بعداً به عمل آمده باشد از لحاظ وظیفه عمومی معتبر نخواهد بود.

تبصره (اصلاحی 1390/08/22) - در صورتی که اختلاف بین سن واقعی مشمول (طبق نظریه شورای پزشکی

مندرج در تبصره 1 ماده 41 این قانون) و سن مندرج در شناسنامه اولیه بیش از 5 سال باشد، طبق نظر شورای پزشکی عمل خواهد شد.

ماده 4

ماده 4 - خدمت وظیفه عمومی 30 سال است و مراحل آن برای کلیه مشمولان به شرح زیر است:

الف (اصلاحی 1390/08/22) مدت خدمت دوره ضرورت (24) ماه است و در صورتی که مشمولان مازاد و یا کمتر از تعداد مورد نیاز باشد ستاد کل با کسب اجازه از فرماندهی کل آن را به کمتر یا بیشتر از مدت دوره ضرورت تغییر می‌دهد.

ب - دوره احتیاط 8 سال.

ج - دوره ذخیره اول 10 سال.

د - دوره ذخیره دوم 10 سال.

تبصره 1 - تاریخ شروع و پایان خدمت در مراحل احتیاط و ذخیره از تاریخ پایان خدمت دوره ضرورت محاسبه می‌گردد و در هر حال تاریخ خاتمه آن از سن 50 سالگی تجاوز نخواهد کرد.

تبصره 2 - در مواقع ضرورت و بسیج همگانی ممکن است افراد مشمول این قانون تا سن شصت سالگی نیز احضار شوند.

تبصره 3

تبصره 3 (منسوخه 1390/08/22) - مفاد بند الف این ماده نسبت به مشمولانی مجری است که از اول فروردین ماه سال 1363 به خدمت اعزام شوند.

ماده 5 (اصلاحی 1390/08/22) - کلیه مشمولان قادر به خدمت و بلامانع به خدمت دوره ضرورت اعزام می‌شوند و پس از فراگرفتن آموزش‌های نظامی لازم بقیه خدمت‌دوره ضرورت را در نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران انجام خواهند داد. تعیین ترتیب تقدم برای استفاده از مشمولان مزبور در هر یک از سازمان‌های نظامی و انتظامی و نحوه سهمیه‌بندی آن‌ها توسط ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی تهیه و به تصویب شورای عالی دفاع می‌رسد.

تبصره 1

تبصره 1 (اصلاحی 1390/08/22) نحوه تأمین سهمیه هر یک از نیروهای مسلح از مشمولین هر دوره، به وسیله کمیسیونی انجام می‌شود که از نمایندگان نیروهای مزبور به ریاست رئیس سازمان تشکیل میگردد.

تبصره 2 (اصلاحی 1390/08/22) - سپاه پاسداران انقلاب اسلامی می‌تواند مشمولین مورد نیاز خود را در هر دوره طبق ضوابط خاص پذیرش سپاه از بین دارندگان دفترچه آماده به خدمت در حد سهمیه تعیین شده انتخاب و قبل از تاریخ اعزام آنان لیست اسامی آنها را به اداره وظیفه عمومی اعلام نماید. این مشمولین برای انجام خدمت وظیفه عمومی در اختیار سپاه قرار می‌گیرند.

تبصره 3 (اصلاحی 1390/08/22) - نیروهای نظامی و انتظامی موظفند طبق اصل 147 قانون اساسی پرسنل کادر ثابت و وظیفه خود را بنا به درخواست دولت برای امور تولیدی، عمرانی، تحقیقاتی، آموزشی، بهداشتی و درمانی با رعایت کامل موازین اسلامی در حدی که به آمادگی رزمی آنها آسیبی وارد نیاید در اختیار دولت قرار دهند.

تبصره 4

تبصره 4 (الحاقی 1390/08/22) مشمولین وظیفه از تاریخ اعزام از سوی واحدهای وظیفه عمومی ناجا به عنوان کارکنان وظیفه یگان تعیین شده، محسوب می‌شوند.

ماده 6

ماده 6 - قانون خدمت نیروی انسانی، درمانی و بهداشتی مصوب 58.9.24 شورای انقلاب و الحاقیه‌ها و اصلاحیه‌های بعدی آن ابقاء و مشمولین مذکور در آن قانون پس از طی دوره آموزش مقدماتی نظامی بعد از تامین نیازمندی‌های نیروهای مسلح ادامه خدمت را تا 5 سال در وزارت بهداری انجام میدهند.

ماده 7

ماده 7 - قانون معافیت فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم از خدمت وظیفه عمومی مصوب 58/2/27 شورای انقلاب ابقاء و مشمولین مذکور در آن قانون پس از طی دوره آموزش مقدماتی نظامی بقیه خدمت مقرر در آن قانون را در آموزش و پرورش انجام خواهند داد.

ماده 8

ماده 8 (اصلاحی 1376/04/03) - داوطلبان شغل معلمی خلبانی در آموزشگاه فنون هواپیمایی به شرط سپردن تعهد و انجام ده سال خدمت و داوطلبان شغل تکنسینی هواپیما در این آموزشگاه به شرط سپردن تعهد و انجام دوازده سال خدمت از انجام خدمت وظیفه معاف خواهند بود.

ماده 9 (اصلاحی 1390/08/22) - دانشجویان دوره چهارساله آموزشی شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران به شرط سپردن تعهد و انجام 10 سال خدمت در این شرکت پس از طی دوره آموزش مقدماتی و تخصصی در نیروی دریایی و بر روی عرشه ناوهای نیروی دریایی از انجام بقیه خدمت دوره ضرورت معاف خواهند بود.

ماده 10

ماده 10 انجام امور زیر در مورد مشمولین وظیفه عمومی مستلزم ارائه مدرک دال بر رسیدگی به وضع مشمولیت آنان از اداره وظیفه عمومی میباشد و فتوکپی مدرک ارائه شده از جمله منضمات ضروری پرونده متشکله میباشد:

الف - شرکت در آزمایشات رانندگی و اخذ گواهینامه.

ب (اصلاحی 1390/08/22) - دریافت هرگونه وام و کمک‌های کشاورزی و صنعتی و دامداری و مسکن از طریق بانک‌ها و وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و نهادهای قانونی.

ج - کاندیدا شدن جهت انتخابات مجلس شورای اسلامی و سایر شورا و انجمن‌های قانونی.

د - تحویل اصل گواهینامه یا پایان نامه دوره‌های تحصیلی دیپلم و بالاتر از وزارتخانه مربوطه.

ه - صدور پروانه کسب و اجازه اشتغال و عضویت در شرکت‌های تعاونی؛ و (منسوخه 1390/08/22) - ثبت هرگونه نقل و انتقال غیر قهری اموال به طور مستقیم و غیر مستقیم در دفاتر اسناد رسمی.

ز - دریافت مستمری از سازمان‌های دولتی و وابسته و نهادهای قانونی.

ح - استخدام به هر صورت (رسمی، پیمانی، روزمزد و خرید خدمت) در وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و نهادهای قانونی و شرکت‌های دولتی.

تبصره 1 (منسوخه 1390/08/22) - در مواردی که ضرورت یا خرج ایجاب کند که معاملات مشمول ثبت

گردد، مانند اموال مشترک که عدم ثبت اموال مشمول موجب زیان مالی بر شرکاء دیگر گردد، ثبت اموال مشمول بلامانع است. تشخیص موضوع به عهده محاکم صالحه است.

تبصره 1

تبصره 1 (اصلاحی 1390/08/22) - سایر اموری که در دیگر قوانین منوط به روشن شدن وضعیت خدمتی مشمول می‌باشد، به قوت خود باقی است.

ماده 11 - در زمان جنگ و بسیج همگانی در صورت لزوم کسانی که به علتی در زمان صلح از معافیت خدمت دوره ضرورت استفاده نموده اند، نیز به خدمت احضار و از حقوق و مزایای مشمولین دوره احتیاط هم طبقه خود استفاده خواهند نمود.

ماده 12 - کارگران و مستخدمین مؤسسات دولتی و نهادهای قانونی و سازمان‌های وابسته به دولت که خدمت دوره وظیفه عمومی را انجام می‌دهند پس از پایان خدمت مجدداً به کار اولیه خود اشتغال خواهند یافت و کارفرما یا مسئولین مربوطه مکلفند آنان را به کار اولیه خود بگمارند.

تبصره 1

تبصره 1 در مورد مؤسسات خصوصی کارفرما یا مسئولین مربوطه در صورتی مکلفند آنان را به کار اولیه خود بگمارند که در قرارداد استخدام این مسئله شرط شده باشد.

تبصره 2 - آیین نامه اجرایی این ماده توسط وزارتین کشور و کار و امور اجتماعی و سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده 13

ماده 13 (اصلاحی 1390/08/22) - افرادی که اعم از مشمول و غیرمشمول با طی دوره دانشکده‌ها و آموزشگاه‌های نظامی و انتظامی برای خدمت در کادر ثابت استخدام شوند مدت تحصیل آن‌ها جزء خدمت دوره ضرورت محسوب خواهد شد و اگر مدت تحصیل از دو سال کمتر باشد، از دوره خدمت آنان به نسبت کسری خدمت تا دو سال خدمت دوره ضرورت محسوب می‌شود.

تبصره 1

تبصره 1 (اصلاحی 1390/08/22) آن عده از محصلین مراکز آموزش کادر ثابت نیروهای مسلح که قبل از پایان دوره آموزش مستعفی یا اخراج شوند، فقط از طی دوره آموزش نظامی معاف می‌شوند، لکن باید خدمت دوره ضرورت را انجام دهند. در صورتی که محصلین به علت بیماری یا عدم صلاحیت که ناشی از اعمال ارادی آنان نباشد برکنار کردند، مدت تحصیل جزء خدمت دوره ضرورت آنان محسوب می‌شود.

تبصره 2

تبصره 2 (اصلاحی 1390/08/22) افسران و درجه داران نیروهای مسلح، در صورتی که قبل از نیل به درجه به موجب مقررات استخدامی مربوط از خدمت مستعفی یا اخراج شوند، فقط از طی دوره آموزش نظامی معاف می‌شوند لکن باید خدمت دوره ضرورت را انجام دهند و اگر بعد از پایان دوره آموزش از خدمت مستعفی یا اخراج گردند و خدمت آنان از مدت دوره ضرورت کمتر باشد بقیه دوره ضرورت را انجام می‌دهند.

ماده 14

ماده 14 (اصلاحی 1390/08/22) آن دسته از مشمولین و کارکنان وظیفه‌ای که به عنوان پایور اعم از نظامی و کارمند به استخدام نیروهای مسلح در می‌آیند با انجام شش سال خدمت پس از فراغت از تحصیل یا اتمام دوره آموزشی از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می‌گردند. چنانچه قبل از خاتمه شش سال از خدمت رها کردند، در صورتی که مشمول معافیت‌های قانونی نباشند، به نسبت هر چهار ماه خدمت یک ماه از خدمت دوره ضرورت آنان کسر می‌شود.

تبصره 1

تبصره 1 (اصلاحی 1390/08/22) مدت خدمت انجام شده کارکنان وظیفه که در اجرای این ماده به عنوان کارمند رسمی استخدام می‌شوند به همان میزان از مدت تعهد موضوع این ماده کسر می‌شود.

تبصره 2

تبصره 2 (اصلاحی 1390/08/22) چنانچه کارمندان مذکور پس از اتمام شش سال تعهد خدمتی به هر عنوان از خدمت رها شوند از کارت پایان خدمت دوره ضرورت برخوردار می‌گردند.

تبصره 3

تبصره 3 (اصلاحی 1390/08/22) در مناطق بد آب و هوا، مناطق مرزی و مناطق محروم که با تشخیص ستاد کل تعیین می‌شود مدت مذکور در این ماده به پنج سال تغییر می‌یابد.

ماده 15

ماده 15 (اصلاحی 1390/08/22) مشمولین و کارکنان وظیفه داوطلبی که با داشتن حداقل گواهینامه پنجم ابتدائی و سپردن پنج سال تعهد خدمت نظامی یا شش سال تعهد خدمت کارمندی، به صورت پیمانی در نیروهای مسلح استخدام می‌شوند، خدمت آنان به منزله انجام خدمت دوره ضرورت تلقی می‌شود و پس از پایان تعهد از کارت پایان خدمت برخوردار می‌گردند. در صورتی که قبل از خاتمه تعهد از خدمت مستعفی یا برکنار گردند، چنانچه مشمول معافیت‌های قانونی نباشند، خدمت دوره ضرورت به نسبت چهار ماه خدمت یک ماه از خدمت دوره ضرورت آنان محسوب می‌شود و بقیه خدمت دوره ضرورت را برابر قانون انجام می‌دهند، مگر این که علت رهایی، بیماری یا عدم صلاحیت ناشی از اعمال غیر ارادی آنان به تشخیص هیات بدوی سازمان مربوط باشد که در این صورت مدت تعهد انجام شده به نسبت از مدت خدمت دوره ضرورت کسر می‌گردد.

ماده 16

ماده 16 (اصلاحی 1390/08/22) کلیه مشمولانی که وارد خدمت دوره ضرورت می‌شوند طبق آیین نامه انضباطی نیروهای مسلح نسبت به انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی و قانون اساسی و مقام رهبری (فرماندهی کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران) سوگند وفاداری یاد خواهند کرد.

فصل دوم: احضار برای دوره ضرورت

ماده 17 (منسوخه 1390/08/22) - در مواقع ضروری ممکن است بنا به مقتضیات یا پیشنهاد شورای عالی

دفاع و فرمان فرماندهی کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران (مقام رهبری) مشمولین وظیفه عمومی دوره ضرورت بیش از دو سال به خدمت ادامه و یا قبل از خاتمه دو سال از خدمت مرخص شوند که در صورت اول به میزان دو برابر خدمت اضافی از ادوار خدمت آنان در دوره‌های احتیاط و ذخیره کسر می‌شود.

ماده 18 (منسوخه 1390/08/22) - به وضع مشمولان خدمت وظیفه عمومی یک سال قبل از اعزام به خدمت دوره ضرورت یعنی در سالی که مشمولان در آن سال وارد سن 19 سالگی می‌شوند رسیدگی خواهد شد.

ماده 19

ماده 19 (اصلاحی 1390/08/22) کسانی که به سن هجده سال تمام می‌رسند، پس از انتشار آگهی احضار، موظفند ظرف شش ماه خود را به سازمان معرفی نمایند و سازمان مکلف است، حداکثر ظرف شش ماه تکلیف مشمولین وظیفه را تعیین نماید و آنها را به خدمت اعزام یا برابر مقررات از خدمت دوره ضرورت معاف کند.

ماده 20

ماده 20 (اصلاحی 1390/08/22) سازمان ثبت احوال کشور مکلف است صورت اسامی متولدین ذکور شهرستان‌ها و بخش‌هایی را که در سال بعد باید به وضع مشمولیت آنها رسیدگی شود به تفکیک هر ماهه به سازمان وظیفه عمومی تسلیم کند.

فصل سوم - رسیدگی

فصل سوم - رسیدگی

ماده 21 (اصلاحی 1390/08/22) - حوزه‌های وظیفه عمومی تهران و مراجعی که در هر یک از مراکز شهرستان‌ها و بخش‌ها مسئول رسیدگی به امور وظیفه عمومی محل می‌باشند زیر نظر نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران انجام وظیفه خواهند نمود.

تبصره 1 (منسوخه 1390/08/22) - رئیس اداره وظیفه عمومی از نظر سازمانی معاون فرمانده ژاندارمری کل در امر وظیفه عمومی بوده و بنا به پیشنهاد فرمانده ژاندارمری جمهوری اسلامی ایران و تصویب وزیر کشور تعیین می‌گردد.

تبصره

تبصره (اصلاحی 1390/08/22) رئیس سازمان وظیفه عمومی موظف است کلیه دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌ها و اطلاعیه‌هایی را که به نحوی به نیروهای نظامی و انتظامی و مراجع قضائی مرتبط باشند و امور اجرائی مربوطه را در شورایی که با شرکت نمایندگان وزارت کشور، نیروهای مسلح و یک دادیار به نمایندگی دیوان عالی کشور زیر نظر رئیس اداره وظیفه عمومی تشکیل میشود، هماهنگ نماید.

ماده 22 (اصلاحی 1390/08/22) - نمایندگان کنسولی دولت جمهوری اسلامی ایران در کشورهای خارج از مسئول اجرای مقررات قانون وظیفه عمومی نسبت به مشمولان مقیم حوزه‌های مأموریت خود می‌باشند و موظفند به وضع مشمولیت آنان رسیدگی کرده و نتیجه اقدامات را از طریق وزارت امور خارجه به سازمان اعلام دارند.

ماده 23 (منسوخه 1390/08/22) - مشمولانی که برای ادامه تحصیل به خارج از کشور مسافرت می‌کنند پس از ترک تحصیل یا فراغ از تحصیل همچنین مشمولانی که پس از احضار به خدمت طبق آیین‌نامه اجرایی این قانون به طور موقت به خارج از کشور مسافرت می‌کنند در پایان مدت تعیین شده باید جهت رسیدگی به وضع مشمولیتشان خود را به سازمان‌های وظیفه عمومی داخل کشور معرفی کنند.

ماده 24

ماده 24 به وضع مشمولانی که ادعای تکفل نمایند در مراکز شهرستان‌ها و بخش‌ها توسط هیأتی مرکب از اشخاص زیر رسیدگی میشود:

الف - بخشدار محل یا نماینده او.

ب - رئیس سازمان وظیفه عمومی محل یا نماینده او.

ج - نماینده دادستان شهرستان و در صورت نبودن دادسرا و وجود دادگاه صلح، نماینده دادگاه.

د - نماینده سپاه پاسداران محل.

ه یک نفر از نمایندگان شورای اسلامی شهرستان یا شورای اسلامی بخش یا شهر به معرفی شورای مربوطه

ماده 25

ماده 25 در صورتیکه مشمول یا افرادی از بستگان او که مدعی کفالت مشمول نسبت به خود هستند ادعا نمایند که حقی از آنان تضییع شده است همچنین هر یک از اعضای هیأت رسیدگی و یا فرمانده رده سازمانی بالاتر و یا رئیس اداره وظیفه عمومی میتوانند با ذکر دلیل موجه به رأی صادره از هیأت رسیدگی اعتراض نمایند و پرونده مشمول در هیأت رسیدگی تجدیدنظر مطرح و رأی هیأت مزبور به استثنای موارد منطبق با ماده 29 این قانون قطعی و غیرقابل اعتراض است.

اعتراض به رأی سربازی مانع اعزام مشمول به خدمت وظیفه نمیشود.

ماده 26

ماده 26 هیأت رسیدگی تجدیدنظر در سازمان وظیفه عمومی تهران و مراکز هنگ‌ها و گردان‌های مستقل ژاندارمری با شرکت اشخاص زیر تشکیل میشود:

الف - فرماندار یا معاون او.

ب در سازمان وظیفه عمومی تهران رئیس سازمان یا جانشین او، در هنگ‌ها و گردان‌های مستقل ژاندارمری فرمانده هنگ یا گردان مستقل یا معاون آنها.

ج - دادستان شهرستان یا یکی از دادیاران.

د - فرمانده سپاه شهرستان یا قائم مقام وی.

ه - یک نفر به انتخاب شورای اسلامی شهرستان مربوطه.

ماده 27

ماده 27 - در مورد مواد 24 و 26 تشکیل جلسات با دو سوم اعضاء و تصویب با اکثریت مطلق آراء اعضاء خواهد بود.

ماده 28

ماده 28 در صورتیکه حداکثر طرف 5 سال از تاریخ صدور رأی هیأت تجدیدنظر معلوم شود که نظر هیأت رسیدگی تجدیدنظر منطبق با اصول و قوانین جاری نبوده و اهمیت آن به حدی باشد که در وضع مشمول مؤثر باشد پرونده بوسیله رئیس اداره وظیفه عمومی به یکی از هیأت‌های رسیدگی تجدیدنظر ارجاع خواهد شد و نظر این هیأت قطعی و لازم الاجراء است.

ماده 29 - در صورتی که در حین انجام خدمت دوره ضرورت مشمول یا یکی از کسان تحت تکفل او ادعای کفالت کند فرماندهان و رؤسای مربوطه مکلفند مراتب را به حوزه‌های وظیفه عمومی یا گروهان‌های اعزام کننده مشارالیه اعلام دارند که در اسرع وقت وضع مشمول در هیأت رسیدگی مطرح و تصمیم مقتضی اتخاذ شود.

ماده 30

ماده 30 به ادعای کفالت مشمولانی رسیدگی میشود که غیبت نداشته باشند مگر اینکه در موقع احضار و در طول مدت غیبت و حین رسیدگی حائز شروط معافیت کفالت بوده باشند که در این صورت این قبیل مشمولان از معافیت کفالت استفاده خواهند کرد. (با در نظر گرفتن ماده 55).

تبصره

تبصره (اصلاحی 1390/08/22) رئیس سازمان یا نماینده او در صورتی که دلایل و مدارک مثبت‌های مبنی بر معافیت از خدمت در پرونده موجود باشد، میتواند برای حداکثر یک سال دستور عدم اعزام مشمول را صادر نماید و یا در صورت غیبت موجه وی، دستور رسیدگی صادر کند.

مبحث [فصل]چهارم - معافیت‌ها

بخش اول - معافیت تحصیلی

ماده 31

ماده 31 (اصلاحی 1390/08/22) دانش آموزان مدارس و دانشجویان مراکز آموزش عالی وابسته به

وزارت آموزش و پرورش و یا مورد تایید آن وزارت و دانشجویان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی یا غیردولتی داخلی و خارجی مورد تایید وزارتخانه‌های علوم و بهداشت و طلاب حوزه‌های علمیه که در حین تحصیل به سن مشمولیت رسیده و یا می‌رسند، تا زمانی که به تحصیلات خود ادامه می‌دهند، از اعزام به خدمت دوره ضرورت معاف می‌باشند.

تبصره 1

تبصره 1 (منسوخه 1390/08/22) - به آن دسته از دانش آموزان فارغ التحصیل داخل یا خارج که برابر ضوابط وزارت آموزش و پرورش دیپلم شناخته شوند و برای تحصیل در مؤسسات آموزش عالی داخل یا خارج کشور ملزم به طی دوره پیش دانشگاهی باشند معافیت تحصیلی تعلق می‌گیرد.

تبصره 2

تبصره 2 (منسوخه 1390/08/22) - مشمولان فارغ التحصیل دیپلم نظام جدید خرداد یا شهریور ماه هر سال در مهرماه همان سال یا در زمان شروع دومین دوره پیش دانشگاهی پس از اخذ دیپلم و مشمولان فارغ التحصیل دی ماه، در مهرماه سال بعد یا در زمان شروع دومین دوره پیش دانشگاهی پس از اخذ دیپلم، می‌توانند در دوره پیش دانشگاهی مشغول به تحصیل شوند.

فواصل زمانی ایجاد شده تا زمان اتمام دوره پیش دانشگاهی جزو ایام تحصیل محسوب شده و مشمول معافیت تحصیلی می‌شود. حکم این قانون تا تصویب قانون نظام جدید آموزشی معتبر خواهد بود.

تبصره 3 (منسوخه 1390/08/22) - مشمولان فارغ التحصیل دیپلم نظام قدیم و جدید که با داشتن برگ آماده به خدمت یا برگ معافیت موقت از خدمت دوره ضرورت در آزمون پیش دانشگاهی یا یکی از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی داخل کشور قبول می‌شوند تا زمانی که به تحصیل اشتغال دارند می‌توانند از معافیت تحصیلی استفاده نمایند. پذیرفته شدگانی که در حال انجام خدمت وظیفه دوره ضرورت می‌باشند در زمان صلح در صورت ثبت نام و اشتغال به تحصیل فوراً ترخیص خواهند شد. استفاده از معافیت تحصیلی و امکان ترخیص در تمامی موارد فوق منوط به عدم غیبت غیرموجه است و این حق فقط یکبار اعطاء خواهد شد.

ماده 32

ماده 32 (اصلاحی 1390/08/22) طلاب علوم دینی که قبل از رسیدن به سن مشمولیت و یا اعزام هم طبقه خود طبق ضوابط شورای مدیریت مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه یا نمایندگان رسمی آن و یا با مجوز رسمی شورای عالی حوزه‌های علمیه در شهرستان‌ها به تحصیل اشتغال ورزند در مدت تحصیل می‌توانند از مزایای ماده 31 قانون استفاده کنند ارزشیابی میزان تحصیل با شورای مدیریت و یا نماینده آن خواهد بود.

تبصره

تبصره مشمولان دیپلمه که دوره سطح و یا حداقل 6 سال دوره خارج را گذرانده باشند به ترتیب مانند مشمولان لیسانس و دکتر خواهند بود و چنانچه بدون دیپلم دوره‌های مذکور را گذرانده باشند مانند مشمولان فوق دیپلم و فوق لیسانس می‌باشند و در هر صورت طلابی که بدرجه اجتهاد نائل گردند مانند مشمولین دکتر می‌باشند.

ماده 33

ماده 33 (اصلاحی 1390/08/22) صدور معافیت تحصیلی دانش‌آموزان، دانشجویان و طلاب علوم دینی، موکول به ارائه گواهی اشتغال به تحصیل آنان از طریق مراجع ذی ربط است و مدت اعتبار آن تا یک سال پس از صدور گواهی پایان تحصیلات در هر مقطع می‌باشد.

ماده 34

ماده 34 (اصلاحی 1390/08/22) دانش‌آموزان و دانشجویان و طلاب علوم دینی مشمول، در صورت ترک تحصیل، اخراج، انصراف یا فراغت از تحصیل، باید برای خدمت دوره ضرورت خود را معرفی نمایند. مقامات مسئول مکلفند صورت اسامی این قبیل مشمولین را با ذکر مشخصات کامل و نشانی و رشته تحصیلی به طور انفرادی، بدون تاخیر به سازمان محل ارسال دارند.

تبصره 1

تبصره 1 (اصلاحی 1390/08/22) مهلت معرفی مشمولین مذکور حداکثر یک سال پس از تاریخ انصراف، ترک تحصیل و اخراج و فراغت از تحصیل است.

تبصره 2

تبصره 2 (اصلاحی 1390/08/22) مشمولینی که با داشتن معافیت تحصیلی در خارج از کشور تحصیل می‌کنند، پس از ترک تحصیل یا اخراج یا انصراف یا فراغت از تحصیل، موظفند برای رسیدگی به وضع مشمولیت خود حداکثر ظرف یک سال خود را به نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور معرفی نمایند.

ماده 35

ماده 35 (اصلاحی 1396/05/17) - مشمولین دیپلم که حداکثر یک سال پس از فراغت از تحصیل در یکی از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی داخل کشور که مورد تأیید وزارتخانه‌های علوم و بهداشت میباشند پذیرفته شوند تا زمانیکه وفق تبصره (1) ماده (33) به تحصیل اشتغال دارند، می‌توانند مشروط به اینکه دارای غیبت غیرموجه نباشند از معافیت تحصیلی استفاده نمایند. این معافیت برای هر مقطع فقط یک بار داده می‌شود.

ماده 36

ماده 36 (اصلاحی 1390/08/22) مشمولین دارای مدرک کارشناسی و بالاتر و معادل آن در حوزه‌های علمیه علاقمند به تحصیل در خارج از کشور در صورتی که از نظر مقررات این قانون و وزارتخانه‌های علوم و بهداشت، حائز شرایط ادامه تحصیل در خارج از کشور باشند و دانشگاه‌ها و رشته‌های آن‌ها مورد تأیید وزارتخانه‌های فوق باشد، می‌توانند با سپردن تضمین‌های لازم با استفاده از مقررات این قانون برای تحصیل به خارج از کشور مسافرت نمایند.

ماده 37

ماده 37 (اصلاحی 1390/08/22) ایرانیان مقیم خارج از کشور، فرزندان ماموران ثابت دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور و همچنین کسانی که قانوناً تحت کفالت، یا ولایت قانونی آن‌ها می‌باشند، چنانچه در حین تحصیل در مدارس ایرانی مستقر در خارج از کشور و یا مؤسسات آموزشی کشورهای خارج مورد تأیید آموزش و پرورش و طلاب حوزه‌های علمیه مورد تأیید شورای عالی حوزه‌های علمیه به سن مشمولیت برسند از معافیت تحصیلی بهره‌مند می‌گردند و ادامه تحصیل آنان تا سقف یک سال پس از فراغت از تحصیل در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی خارج از کشور که مورد تأیید وزارتخانه‌های علوم یا

بهداشت هستند بلامانع می‌باشد.

تبصره (منسوخه 1390/08/22) - فرزندان ایرانیان مقیم خارج از کشور و فرزندان ماموران ثابت دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور همچنین کسانی که قانوناً تحت کفالت یا ولایت قانونی آن‌ها هستند تا اخذ دیپلم از مقررات این ماده مستثنی بوده و ادامه تحصیل آنان در رشته‌های عالی و دانشگاهی با تأیید وزارت فرهنگ و آموزش عالی بلامانع خواهد بود.

ماده 38

ماده 38 (اصلاحی 1390/08/22) آئین نامه اجرائی مواد این بخش، توسط وزارت دفاع با کسب نظر از شورای عالی حوزه‌های علمیه، وزارتخانه‌های کشور، علوم، بهداشت، آموزش و پرورش و دانشگاه آزاد اسلامی و سازمان ظرف حداکثر شش ماه تهیه می‌شود و پس از تأیید ستاد کل به تصویب هیات وزیران می‌رسد.

بخش دوم - معافیت پزشکی

ماده 39

ماده 39 مشمولان خدمت وظیفه عمومی از نظر وضع مزاجی و استعداد جسمی و روانی به چهار دسته بشرح زیر تقسیم می‌شوند:

1- کسانی که از نظر جسمی و روانی سالم و قادر به انجام خدمت هستند.

2 کسانی که بعلت نقص عضو یا ابتلاء به بیماری از سلامتی کامل برخوردار نبوده، اما قادر به انجام خدمت در امور غیر رزمی می‌باشند.

3 کسانی که بعلت عدم رشد یا ابتلاء به بیماری موقتاً قادر به انجام خدمت دوره ضرورت نیستند.

4 مشمولانی که بعلت نقص عضو یا ابتلاء به بیماری جسمی و یا روانی بطور دائم قادر به انجام خدمت دوره ضرورت نیستند.

تبصره 1

تبصره 1 (اصلاحی 1390/08/22) نحوه طبقه بندی مشمولین و طرز معاینه و ضوابط معافیت پزشکی آنها بر اساس مقاطع تحصیلی مشمولین به موجب آیین نامه معاینه و معافیت پزشکی مشمولین خدمت وظیفه عمومی است که وزارت دفاع با کسب نظر از وزارتخانه های کشور و بهداشت، ظرف حداکثر ششماه تهیه می کند که پس از تایید ستاد کل به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره 2

تبصره 2 (اصلاحی 1390/08/22) نحوه آموزش و خدمت مشمولین معاف از رزم، برابر دستورالعملی است که از سوی ستاد کل تهیه و ابلاغ می گردد.

ماده 40

ماده 40 - به مشمولانی که به علت ابتلاء به بیماری موقتاً قادر به انجام خدمت دوره ضرورت نباشند برای مدتی که شورای پزشکی تعیین می نماید و در هر حال متجاوز از یک سال نخواهد بود معافیت موقت پزشکی داده خواهد شد و در سال دوم در صورت ادامه بیماری به همان نحو اقدام و چنانچه در سال سوم نیز قادر به انجام خدمت نباشند به طور دائم از خدمت دوره ضرورت معاف خواهند شد.

تبصره 1

تبصره 1 مشمولان پزشک فقط در صورتی معاف دائم از خدمت دوره ضرورت شناخته میشوند که قادر به اشتغال به حرفه طبابت نباشند. آن تعداد از مشمولین خدمت دوره ضرورت پزشک که از سلامتی کامل برخوردار نیستند لیکن قادر به طبابت میباشند، به خدمت دوره ضرورت اعزام می گردند و برابر نظر شوراهای پزشکی از خدمت سنگین معاف خواهند شد.

تبصره 2

تبصره 2 در زمان جنگ یا بسیج همگانی میتوان افرادی را که در زمان صلح به علل پزشکی یا تکفل از خدمت دوره ضرورت معاف شده اند نیز به خدمت احضار کرد.

ماده 41

ماده 41 (اصلاحی 1390/08/22) کلیه مشمولین وظیفه باید قبل از اعزام به خدمت توسط یک پزشک از نیروهای مسلح معاینه شوند و در صورت نبودن پزشک از نیروهای مسلح، توسط پزشکان غیرنظامی متعهد که صلاحیت آنان به وسیله نیروی انتظامی تأیید شده باشد، معاینه گردند.

تبصره 1

تبصره 1 (اصلاحی 1390/08/22) اظهارنظر در مورد معافیت پزشکی مشمولین توسط سه نفر پزشک نیروهای مسلح در هر شهرستان صورت می‌گیرد، رأی اکثریت این پزشکان معتبر است.

تبصره 2

تبصره 2 (اصلاحی 1390/08/22) نیروهای مسلح موظفند پزشکان مورد نیاز شوراهای پزشکی را به نیروی انتظامی معرفی نمایند. در صورتیکه تأمین پزشکان مورد نیاز از نیروهای مسلح امکان پذیر نباشد، نیروی انتظامی از پزشکان غیر نظامی مورد تایید در شورای پزشکی استفاده می‌نماید.

ماده 42

ماده 42 در صورتیکه مشمولان در حین خدمت دوره ضرورت مبتلا به نقص عضو یا بیماریهایی شوند که پس از اتمام مدت معالجه که کمتر از 6 ماه نباشد و طبق نظر شورای پزشکی بیمارستان‌های نیروهای مسلح جمهوری اسلامی که مورد تأیید عقیدتی سیاسی در نیروی مربوطه هستند قادر به انجام خدمت نباشند از انجام بقیه خدمت دوره ضرورت معاف خواهند بود.

تبصره - دوران معالجه مشمولان موضوع این ماده جزو خدمت دوره ضرورت آنان محسوب می‌گردد.

ماده 42

ماده 42 مکرر (الحاقی 1390/08/22) مشمولینی که در شورای پزشکی شهرستان مربوط با معاینه بالینی معاف از خدمت تشخیص داده نشوند و به تشخیص این شورا یا رئیس واحد وظیفه عمومی مربوط یا اعتراض مشمول، نیاز به معاینه تخصصی داشته باشند، رئیس حوزه موظف است آنان را به نزدیکترین

مرکز مجهز وزارت بهداشت، یا بیمارستان‌های نیروهای مسلح معرفی نماید تا مورد معاینه قرار گیرند و نتیجه معاینه تخصصی برای تصمیم‌گیری به شورای پزشکی همان شهرستان ارسال و در صورت اصرار بر اعتراض مشمولین با تأمین هزینه‌ها از سوی مشمول نتایج جهت تصمیم‌گیری به شورای عالی پزشکی متشکل از پزشکان متخصص استان ارسال گردد.

ماده 43

ماده 43 (اصلاحی 1390/08/22) چنانچه رئیس سازمان یا نماینده او اطمینان حاصل نماید که رای شورای پزشکی مطابق مقررات صادر نشده است، پرونده را برای بررسی به شورای عالی پزشکی که از سه پزشک متخصص نیروهای مسلح تشکیل می‌گردد ارجاع می‌دهد. نظر این شورا قطعی و لازم الاجراء است.

بخش سوم - معافیت کفالت

ماده 44

ماده 44 (اصلاحی 1390/08/22) مشمولین زیر حسب مورد از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می‌باشند:

1 (اصلاحی 1390/08/22) یگانه فرزند ذکور مراقب یا نگهدارنده پدر نیازمند مراقبت که قادر به اداره امور خود نباشد.

2 (اصلاحی 1390/08/22) یگانه مراقب یا نگهدارنده مادر فاقد شوهر

3 (اصلاحی 1390/08/22) تنها برادر تنی سرپرست خواهر فاقد پدر، همسر و فرزند ذکور غیر محجور

4 (اصلاحی 1390/08/22) تنها برادر سرپرست برادر کبیر نیازمند مراقب و فاقد پدر و همسر و فرزند ذکور غیر محجور و فاقد شغل

5 (اصلاحی 1390/08/22) یگانه سرپرست برادر کمتر از هجده سال تمام

6 (الحاقی 1390/08/22) یگانه نوه ذکور مراقب یا نگهدارنده جد فاقد فرزند یا جد فاقد شوهر و فرزند

7 (الحاقی 1390/08/22) مشمولی که همسرش فوت نموده و از او دارای فرزند صغیر بوده مادامی که ازدواج مجدد نکرده است و یا همسری دارد که بعد از ازدواج معلول شده و نیازمند مراقبت باشد.

8 (الحاقی 1390/08/22) از چند برادر واجد شرایط اعزام به خدمت در صورت اعزام یکی از برادران به خدمت، یکی از برادران میتواند تا اتمام خدمت او از تعویق اعزام استفاده نماید.

9 (الحاقی 1390/08/22) - در مورد معافیت از انجام خدمت ضرورت یک نفر از فرزندان خانواده‌ای که دو برادر آنان خدمت سربازی را انجام داده اند، ستاد کل نیروهای مسلح تصمیم گیری می‌کند.

10 (الحاقی 1390/08/22) یکی از فرزندان پسر سربازی که در حین خدمت سربازی فوت کند و یا یکی از فرزندان ذکور خانواده‌ای که یک فرزند آن خانواده در حین انجام خدمت سربازی فوت نموده باشد.

تبصره 1

تبصره 1 (اصلاحی 1390/08/22) منظور از یگانه مراقب، تنها فرزند ذکور یا برادر یا نوه بیش از هجده سال تمام است که مراقبت هر یک از بستگان مذکور در این ماده را به علت نقص عضو، بیماری، کبر سن، صغر سن، یا اناث بودن برعهده دارد، نیازمندی اشخاص مذکور به مراقبت با توجه به نقص عضو، بیماری و یا محجور بودن آنان به تشخیص شورای پزشکی است.

تبصره 2

تبصره 2 (اصلاحی 1390/08/22) مشمولین موضوع بند (2) این ماده تا سی ماه متوالی می‌توانند از معافیت کفالت موقت استفاده نمایند و در پایان مدت فوق در صورت دارا بودن شرایط کفالت از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می‌گردند.

تبصره 3

تبصره 3 (اصلاحی 1390/08/22) وجود برادری که از معافیت تحصیلی برخوردار است مانع از معافیت کفالت موقت مشمولی که سرپرستی خانواده را برعهده دارد، نیست. این معافیت فقط در طول مدت معافیت تحصیلی برادر مشمول که خارج از شهرستان محل سکونت به تحصیل اشتغال دارد معتبر است و مشمول پس از آن با رعایت سایر مقررات این قانون به خدمت دوره ضرورت اعزام می‌شود.

ماده 44

ماده 44 مکرر (الحاقی 1390/08/22) نحوه معافیت از خدمت فرزندان نکور مددجویان به شرح زیر است:

1 یکی از فرزندان نکور مادران فاقد شوهر تحت پوشش کمیته امداد حضرت امام (ره) و سازمان بهزیستی از انجام خدمت دوره ضرورت معاف است.

2 مشمولانی که حداقل یک فرزند معلول داشته باشند از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می‌باشند. 3 تنها پسر خانواده‌هایی که دارای سه فرزند اناث یا بیشتر باشند از انجام خدمت دوره ضرورت معافند.

4 مشمولانی که با معلولان اناث دارای معلولیت جسمی حرکتی ازدواج کنند به صورت موقت از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می‌شوند و پس از گذشت پنج سال از استمرار ازدواج آن‌ها معافیت موقت به معافیت دائم تبدیل می‌شود.

ماده 45

ماده 45 (اصلاحی 1390/08/22) مشمولانی که پدر یا مادر یا فرزند یا برادر یا خواهر آنان در راه به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی و استمرار آن شهید یا جانباز یا اسیر یا جاویدالاثرا شده یا بشوند و مراتب مورد تایید نهادهای ذی ربط باشد به شرح ذیل از انجام خدمت سربازی معاف می‌شوند:

1 (اصلاحی 1390/08/22) کلیه فرزندان نکور شهدا و جاویدالاثران (مفقودین) از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می‌باشند.

2 (اصلاحی 1390/08/22) به ازاء هر شهید یا آزاده با حداقل بیست و چهار ماه سابقه اسارت یا جانباز با حداقل (25%) جانبازی یا جاویدالاثرا (مفقود) فاقد فرزند نکور یک نفر از برادران آن‌ها از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می‌شوند.

3 (اصلاحی 1395/11/10) - در صورت تایید فرماندهی کل قوا بیست و چهار ماه آزادی به دوازده ماه آزادی، بیست و پنج درصد (25%) جانبازی به ده درصد (10%) جانبازی، سی ماه سابقه حضور در جبهه به دوازده ماه سابقه حضور در جبهه

4 (الحاقی 1390/08/22) کلیه مشمولین جانباز دارای حداقل ده درصد (10%) جانبازی از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می‌باشند.

5 (الحاقی 22/08/1390) یک فرزند خوانده قانونی نکور جانبازی که برابر گواهی بنیاد شهید و امور ایثارگران صاحب فرزند نمی‌شود از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می‌شود.

6 (الحاقی 22/08/1390) مشمولانی که با جانبازان اناث دارای درصد جانبازی بیست و پنج درصد (25%) و بالاتر ازدواج کنند به صورت موقت از انجام خدمت دوره ضرورت معاف می‌شوند و پس از گذشت پنج سال از معافیت موقت آنان در صورت استمرار ازدواج معافیت موقت به معافیت دائم تبدیل می‌گردد.

7- در صورت اذن فرماندهی کل قوا (الحاقی 14/12/1395):

– فرزندان رزمندگان با سابقه حضور در جبهه به ازای هر ماه حضور یک ماه کسر خدمت از نظام وظیفه

– فرزندان آزادگان به ازای هر ماه اسارت یک ماه کسر خدمت از نظام وظیفه

– فرزندان جانبازان به ازای هر درصد جانبازی یک ماه کسر خدمت از نظام وظیفه

تبصره

تبصره شرایط اسیر و مفقود الاثر و معلول شناخته شدن و خانواده آنان در آیین نامه اجرایی این قانون پیش بینی خواهد شد.

ماده 46

ماده 46 مشمولانی که ادعای کفالت میکنند میتوانند مدارک لازم را پیش از اعزام به حوزه وظیفه عمومی محل سکونت خود تسلیم کنند.

تحقیقات لازم نسبت به ادعای کفالت این قبیل مشمولان و همچنین تصدیق صحت مندرجات استشهاد و مدارک آنها با شهربانی و یا ژاندارمری خواهد بود.

تبصره

تبصره – در هر سال که مشمولان سالم و بلامانع، نیاز نیروهای مسلح جمهوری اسلامی را تأمین نموده باشند به مشمولان بند 2 ماده 39 و مشمولانی که دارای معافیت موقت و معتبر به مدت 2 سال باشند

معافیت دائم در زمان صلح داده خواهد شد.

فصل پنجم: آموزش نظامی مشمولان و درجات و حقوق و مزایای آنان

ماده 47

ماده 47 (اصلاحی 1390/08/22) کلیه مشمولانی که برای انجام خدمت وظیفه عمومی اعزام می‌شوند، همچنین کسانی که از انجام خدمت معاف می‌گردند، باید آموزش‌های نظامی و انتظامی اعم از عمومی و تخصصی را مطابق دستورالعملی که توسط ستاد کل با همکاری سازمان‌های نیروهای مسلح تهیه می‌شود و به تصویب فرماندهی کل می‌رسد، طی نمایند.

تبصره 1

تبصره 1 (اصلاحی 1390/08/22) آموزش مشمولین معاف از خدمت برابر آیین نامه‌ای است که از سوی ستاد کل تهیه می‌شود و به تصویب فرماندهی کل می‌رسد.

تبصره 2

تبصره 2 (اصلاحی 1390/08/22) در زمان صلح آموزش‌های فوق باید به نحوی طراحی گردد که به عنوان واحد درسی یا پودمان قابل محاسبه باشد.

تبصره 3

تبصره 3 (اصلاحی 1390/08/22) نیروهای مسلح باید در حین خدمت در زمان صلح زمینه استمرار آموزش‌های فوق را برای سربازان فراهم نمایند.

تبصره 5

تبصره 5 (الحاقی 1390/08/22) از همه کارکنان وظیفه در طول مدت دوره آموزش آزمون‌های ارزیابی شخصیت و رفتار گرفته می‌شود و متناسب با نتایج حاصله تقسیم و پرونده افراد نیازمند به خدمات

مشاوره‌ای به مراکز ذیربط در نیروهای مسلح برای راهنمایی و حمایت ارسال می‌گردد. نحوه اجراء برابر دستورالعملی است که توسط ستاد کل تهیه و ابلاغ می‌گردد.

ماده 48

ماده 48 (اصلاحی 1390/08/22) - مشمولان لیسانسیه و بالاتر پس از طی دوره آموزشی مقدماتی نظامی و موفقیت در آزمایش‌های آن در صورتی که از لحاظ اخلاقی و سیاسی و مکتبی شایستگی داشته باشند پس از طی دوره آموزش افسری وظیفه و موفقیت در آزمایش‌های آن دارندگان دانشنامه دکترا به درجه ستوان یکمی و سایرین به درجه ستوان دومی وظیفه نائل خواهند شد.

ماده 48

ماده 48 مکرر (الحاقی 1390/08/22) اعطاء درجه نظامی به آندسته از کارکنان وظیفه که برابر با مقررات این قانون واجد شرایط نیل به درجات گروه‌بان سومی و بالاتر می‌باشند در هر سازمان با تصویب مقاماتی است که اختیار تصویب همان درجات را در مورد کارکنان پایور دارند.

تبصره 1

تبصره 1 در صورتی که مشمولان موضوع این ماده در آزمایش‌های دوره مقدماتی نظامی مردود شوند و یا طبق نظر شورای مرکز آموزشی از لحاظ جسمی، مکتبی و اخلاقی صلاحیت لازم جهت نیل به درجه افسری را نداشته باشند برای طی دوره درجه داری اعزام خواهند شد.

تبصره 2

تبصره 2 در صورتی که مشمولان موضوع این ماده در آزمایش‌های دوره آموزشی افسری وظیفه مردود گردند یا از لحاظ مکتبی و اخلاقی واجد صلاحیت نیل به مقام افسری بر حسب تشخیص شورای مرکز آموزشی مربوط نباشند بقیه خدمت دوره ضرورت را در یکی از درجات گروه‌بانی وظیفه انجام خواهند داد.

تبصره 3

تبصره 3 در صورتی که مشمولان موضوع این ماده در هر یک از مراحل آموزشی به علل سیاسی و امنیتی واجد صلاحیت نیل به مقام افسری تشخیص داده نشوند بقیه خدمت دوره ضرورت را مانند افراد وظیفه انجام خواهند داد.

ماده 49

ماده 49 حقوق سربازان وظیفه حداقل شصت درصد (60%) و حداکثر نود درصد (90%) حداقل حقوق کارکنان نیروهای مسلح مبتنی بر قانون مدیریت خدمات کشوری است که با توجه به تحصیلات و درجات آنان توسط ستاد کل تهیه می شود و به تصویب فرماندهی کل می رسد.

ماده 49 (اصلاحی 1390/08/22) - حقوق ماهانه افسران - درجه داران - دانشجویان و دانش آموزان و افراد وظیفه به شرح زیر خواهد بود:

ماده 49

ماده 49 مکرر (الحاقی 1390/08/22) نیروهای مسلح و سازمان های وابسته و سایر دستگاه ها که کارکنان وظیفه را در اختیار دارند مکلفند با توجه به اعتبارات مصوب، امکانات زیست، پوشاک، خوراک، بهداشت و درمان متناسب آنان در محل خدمت را فراهم نمایند.

الف حقوق افسران وظیفه به میزان حقوق ثابت ماهانه سال اول افسران هم درجه کادر ثابت.

ب - حقوق درجه داران وظیفه

1 - گروه بان سوم 115 واحد حقوقی.

2 - گروه بان دوم 125 واحد حقوقی.

3 گروه بانیکم 135 واحد حقوقی.

ج حقوق دانشجویان وظیفه در مدت آموزش مقدماتی و دانش آموزان وظیفه در مدت آموزش مقدماتی و تخصصی 2/ 000 ریال.

د حقوق دانشجویان وظیفه در مدت آموزش تخصصی 500/2 ریال.

ه حقوق ماهانه افراد وظیفه به میزانی است که هر سال در بودجه وزارت دفاع پیش بینی می شود.

ماده 50

ماده 50 افسران و درجه داران وظیفه در صورت اعزام به ماموریت یا انتقال یا خدمت در مناطق محروم و بد آب و هوا و مناطق عملیاتی مشمول مقررات فوق العاده و مزایای مربوط به افسران و درجه داران کادر ثابت نسبت به حقوق آنان می باشند. سایر کارکنان وظیفه در موارد مذکور از دو سوم فوق العاده و مزایای درجه گروه بان دومی کادر ثابت برخوردار می شود.

ماده 50 (اصلاحی 1390/08/22) - افسران و درجه داران وظیفه در صورت اعزام به ماموریت یا انتقال یا خدمت در مناطق بد آب و هوا مشمول مقررات فوق العاده و مزایای مربوط به افسران و درجه داران کادر ثابت نسبت به حقوق آنان خواهند بود و در صورتی که در یگان ها و قسمت هایی که پرسنل کادر ثابت آنها از مزایای قانونی خاص استفاده می کنند، مشغول خدمت شوند و در شرایط مشابه از مزایای مزبور نسبت به حقوق خویش استفاده خواهند کرد.

تبصره 1

تبصره 1 افسران و درجه داران وظیفه ای که در محل سکونت خود خدمت می نمایند، از مقررات مربوط به بدی آب و هوا، مذکور در این ماده استفاده نخواهند کرد.

تبصره 2

تبصره 2 سربازان وظیفه در غیر زمان جنگ یا بسیج عمومی بطور اجبار بیش از یکسال (نیمی از مدت خدمت) از خدمت خود را در نقاط بد آب و هوا خدمت نخواهند کرد.

تبصره 3

تبصره 3 طبقه بندی مناطق از نظر آب و هوا طبق آئین نامه ای خواهد بود که بوسیله ستاد مشترک با هماهنگی سازمان امور اداری و استخدامی کل کشور تهیه و به تصویب وزیر دفاع برسد.

تبصره 4

تبصره 4 به افسران و درجه داران وظیفه‌ای که بنا به تقاضای شخصی منتقل میشوند هزینه سفر و فوق العاده انتقال تعلق نمی‌گیرد.

ماده 51

ماده 51 به پرسنل وظیفه‌ای که در عملیات جنگی شرکت می‌نمایند، فوق العاده عملیاتی بر طبق ضوابطی که توسط وزارتین دفاع و سپاه پاسداران تهیه و به تصویب شورای عالی دفاع میرسد پرداخت خواهد شد.

ماده 52

ماده 52 - میزان مرخصی پرسنل وظیفه در مدت خدمت و نحوه استفاده از آن طبق مقررات مرخصی پرسنل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

ماده 53

ماده 53 کسانی که در حین خدمت وظیفه عمومی در هر یک از دوره‌های ضرورت، احتیاط و ذخیره به سبب انجام وظیفه یا شرکت در عملیات رزمی و یا قیود خدمتی شهید یا فوت یا معلول شوند از لحاظ میزان و نحوه پرداخت حقوق وظیفه و مستمری مشمول قوانین و مقررات مربوط به پرسنل کادر ثابت هم درجه می‌باشند و حقوق وظیفه و مستمری آنان حسب مورد از بودجه وزارتخانه‌ها یا سازمان‌های مربوطه پرداخت میگردد.

تبصره 1

تبصره 1 در صورتی که مشمولین این ماده قبل از ورود به خدمت وظیفه عمومی از کارمندان دولت یا سازمان‌های تابع یا وابسته به دولت بوده و آخرین حقوق دریافتی آنان از سازمان مربوطه از میزان حقوقی که برابر این قانون به آنان تعلق میگیرد، بیشتر باشد حقوق وظیفه و مستمری وراثت آنان بر اساس حقوق بیشتر پرداخت خواهد شد.

تبصره 2

تبصره 2 کسانی که تا تاریخ تصویب این قانون از بودجه وزارتخانه‌ها یا سازمانی حقوق وظیفه یا مستمری دریافت می‌داشته اند حقوق آنان کماکان از همان محل پرداخت خواهد شد.

ماده 54 - پرسنل وظیفه‌ای که در حین خدمت وظیفه عمومی اسیر یا مفقودالاثر شوند تا پایان دوره اسارت یا تعیین تکلیف، عائله تحت تکفل آنان به ترتیب زیر حقوق دریافت خواهند نمود:

الف - در دوره ضرورت از حقوق مربوطه و پس از پایان دوره ضرورت از حقوق هم طبقه دوره احتیاط.

ب در دوره ذخیره از حقوق یک درجه بالاتر هم طبقه احتیاط و ذخیره.

تبصره

تبصره شرایط لازم برای اسیر و مفقود الاثر شناخته شدن پرسنل در آیین نامه اجرایی این قانون پیش بینی خواهد شد.

ماده 55 (اصلاحی 1390/08/22) - دولت موظف است لایحه نحوه کمک به خانواده‌های مشمولینی را که با اعزام مشمول قدرت اداره معاش خود را از دست می‌دهند تهیه و ظرف مدت 6 ماه جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

فصل ششم - احضار در مراحل احتیاط و ذخیره

ماده 56

ماده 56 شورای عالی دفاع میتواند یک یا چند طبقه از افسران و درجه داران و افراد وظیفه که خدمت دوره ضرورت را انجام داده اند و در دوره‌های احتیاط و ذخیره خدمت وظیفه عمومی هستند برای تجدید یا تکمیل آموزش نظامی فراخوانده یا پیشنهاد بسیج همگانی به مقام رهبری بنماید. نحوه احضار و مهلت معرفی فراخواندگان همچنین کسانی که بعزل ناشی از وضع جسمانی یا اجتماعی یا حساسیت مشاغل آنان ممکن است از فراخوانده شدن برای تجدید یا تکمیل آموزش نظامی معاف شوند در آیین نامه اجرایی این قانون که توسط وزارتین دفاع و سپاه تهیه و به تصویب شورای عالی دفاع میرسد، تعیین خواهد شد.

ماده 57 کلیه فراخوانندگان برای خدمت دوره احتیاط و ذخیره و یا تجدید یا تکمیل آموزش یا بسیج همگانی حقوقی معادل حقوق ثابت افسران، درجه داران و افراد کادر ثابت همدرجه خود حسب مورد از بودجه وزارتخانه‌های مربوطه دریافت خواهند داشت.

تبصره 1

تبصره 1 فراخوانندگان موضوع این ماده در صورتی که کارمند یکی از وزارتخانه‌ها یا سازمان‌های دولتی و یا وابسته به دولت باشند مابه التفاوت حقوق و مزایای خود را از سازمان متبوع دریافت خواهند داشت.

تبصره 2

تبصره 2 میزان حقوق پرسنل احتیاط و ذخیره در زمان جنگ بنا بر پیشنهاد ستاد مشترک و تصویب شورای عالی دفاع خواهد بود.

فصل هفتم: غیبت مشمولان وظیفه عمومی و جرائم و مجازات‌ها

بخش اول - غیبت مشمولان خدمت وظیفه عمومی

ماده 58 مشمولین خدمت وظیفه عمومی که برای رسیدگی و یا اعزام جهت طی دوره ضرورت احضار میشوند چنانچه در مهلت یا موعد مقرر خود را معرفی نکنند، همچنین مشمولانی که معافیت موقت دریافت داشته اند و پس از انقضای مدت اعتبار، ظرف یک ماه برای تجدید رسیدگی خود را معرفی نکنند، غایب شناخته می‌شوند، پس از معرفی یا دستگیری در صورتی که طبق مقررات این قانون قادر به خدمت و بلامانع تشخیص داده شوند به خدمت اعزام می‌گردند و با آنان به ترتیب زیر رفتار می‌شود:

ماده 58 (اصلاحی 1390/08/22) - مشمولان خدمت وظیفه عمومی (ضرورت، احتیاط، ذخیره) که برای رسیدگی یا اعزام احضار شوند و در مهلت یا موعد مقرر که از طرف اداره وظیفه عمومی اعلام شود خود را

معرفی نکنند همچنین مشمولانی که معافیت‌های موقت دریافت داشته‌اند و پس از انقضاء مدت اعتبار ظرفیک ماه برای تجدید رسیدگی خود را معرفی نکنند، غایب شناخته شده و پس از معرفی یا دستگیری در صورتی که طبق مقررات این قانون قادر به خدمت و بلامانع تشخیص داده شوند به خدمت اعزام می‌شوند و پس از انجام خدمت مقرر در صورت اعلام اداره وظیفه عمومی موضوع غیبت در محاکم صالحه قضایی مورد رسیدگی قرار می‌گیرد؛ و چنانچه دارای عذر موجه نباشند، به شرح زیر اتخاذ تصمیم خواهد شد:

1 (الحاقی 1390/08/22) مشمولانی که مدت غیبت اولیه آنان در زمان صلح تا سه ماه و در زمان جنگ تا پانزده روز باشد، سه ماه اضافه خدمت و چنانچه مدت غیبت اولیه آنان در زمان صلح بیشتر از سه ماه و در زمان جنگ بیش از پانزده روز باشد به شش ماه اضافه خدمت تنبیه می‌گردند.

الف مشمولان غایب زمان صلح که در زمان صلح خود را معرفی کنند پس از تعیین تکلیف مشمولیت یا انجام خدمت دوره ضرورت به مدت 6 ماه تا یکسال و مشمولانی که دستگیر شده باشند به مدت یکسال تا دو سال از دریافت کارت پایان خدمت یا معافیت محروم خواهند شد.

2 (الحاقی 1390/08/22) مشمولینی که مدت غیبت اولیه آنان در زمان صلح از یک سال و در زمان جنگ از دو ماه تجاوز نماید، علاوه بر اعمال اضافه خدمت مذکور در بند (1)، فراری محسوب می‌شوند و به مراجع صالح قضایی معرفی می‌گردند.

ب مشمولان غایب زمان صلح که خود را در زمان جنگ معرفی نمایند پس از پایان خدمت یا معافیت بلافاصله کارت مربوطه را دریافت خواهند داشت و کسانی که دستگیر شوند به مدت 2 تا 4 سال از دریافت کارت پایان خدمت محروم خواهند شد.

ماده 58 مکرر

ماده 58 مکرر (الحاقی 1390/08/22) نیروی انتظامی موظف است در خصوص شناسایی، تعقیب و دستگیری مشمولان غایب و رسیدگی به وضعیت آنان اقدام نماید و کلیه نهادها و دستگاه‌های اجرائی مشمول ماده (5) قانون مدیریت خدمات کشوری و شرکت‌های دولتی و مؤسسات غیردولتی و خصوصی و بانک‌ها و نیروهای مسلح باید همکاری لازم را در این مورد به عمل آورند. آیین نامه اجرایی این ماده توسط سازمان با همکاری وزارتخانه‌های کشور و دفاع تهیه می‌شود و پس از تایید ستاد کل به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ج - مشمولان غایب زمان جنگ که خود را در زمان جنگ معرفی کنند، پس از پایان خدمت یا تعیین تکلیف از نظر مشمولیت به مدت یک تا دو سال و کسانی که دستگیر شوند به مدت 3 تا 5 سال از دریافت کارت

پایان خدمت یا معافیت محروم خواهند شد.

د - مشمولان غایب زمان جنگ که خود را در زمان صلح معرفی کنند پس از پایان خدمت تا تعیین تکلیف از نظر مشمولیت به مدت 5 تا 7 سال و کسانی که دستگیر شوند به مدت 7 تا 10 سال از دریافت کارت پایان خدمت یا معافیت محروم خواهند شد.

تبصره 1

تبصره 1 قاضی میتوانند غایب را به مجازات (تعزیر) دیگری که خود صلاح بداند بجای مجازاتهای فوق محکوم نماید.

تبصره 2

تبصره 2 مشمولانی که تا تاریخ تصویب این قانون غایب شناخته شده اند چنانچه داخل کشور باشند ظرف 6 ماه و آنهایی که در خارج باشند ظرف یک سال برای رسیدگی به وضع مشمولیتشان خود را به سازمانهای وظیفه عمومی معرفی نمایند به جز مشمولان بند (د) محرومیتهای مندرج در ماده در مورد آنان اجراء نخواهد شد.

بخش دوم - جرائم و مجازاتها

ماده 59

ماده 59 (اصلاحی 1390/08/22) مشمولین خدمت دوره ضرورت چنانچه در مدت آموزش اولیه و یا در حین خدمت مرتکب غیبت یا فرار گردند به نحوی که ادامه خدمت آنان مستلزم تجدید دوره آموزش باشد، ضمن رسیدگی قانونی به غیبت یا فرار آنان، مجدداً به دوره آموزش اعزام می‌شوند و پس از پایان آموزش در یگان قبلی به خدمت ادامه می‌دهند. مدت آموزش قبلی این افراد جزء خدمت آنان محسوب نمی‌گردد.

ماده 60

ماده 60 (اصلاحی 1368/09/08) - کسانی که با ارتکاب اعمالی، چون جعل شناسنامه، مهر، امضاء،

کارت پایان خدمت، کارت معافیت، استفاده از شناسنامه دیگران، اعمال نفوذ، شهادت کذب، گواهی خلاف واقع، مکتوم داشتن حقیقت، اخذ رشوه، یا فریب دادن مشمول موجبات معافیت خود یا دیگران را از خدمت وظیفه عمومی فراهم سازند، به اتهام آنان در دادگاه صالحه رسیدگی شده و با رعایت شرایط و امکانات خاطی و دفعات و مراتب جرم و مراتب تادیب از وعظ و توبیخ و تهدید به حبس تعزیری از یکسال تا پنج سال محکوم می‌شوند.

ماده 61 (اصلاحی 1368/09/08) - پرسنل اداره وظیفه عمومی و نیروهای نظامی و انتظامی و نهادها و ارگان‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و نمایندگان شوراهای انجمن‌های اسلامی چنانچه با سوء نیت موجبات معافیت یا اعزام مشمولی را به خدمت وظیفه عمومی من غیر حق فراهم سازند به کسر نصف حقوق از 6 ماه الی یک سال برای فرد اول و انفصال دائم از خدمت برای فرد دوم در دادگاه صالحه محکوم خواهند شد.

ماده 61

ماده 61 - پرسنل اداره وظیفه عمومی و نیروهای نظامی و انتظامی و نهادها و ارگان‌ها و مؤسسات دولتی وابسته به دولت و نمایندگان شوراهای انجمن‌های اسلامی در صورت ارتکاب جرایم مذکور در ماده 60 علاوه بر انفصال دائم از خدمات دولتی با رعایت شرایط و امکانات خاطی و دفعات و مراتب جرم و مراتب تادیب از وعظ و توبیخ و تهدید به حبس تعزیری از 3 سال تا 7 سال محکوم خواهند شد.

تبصره 1

تبصره 1 نمایندگان شوراهای انجمن‌های اسلامی که با سوء نیت موجبات معافیت یا اعزام مشمولی را به خدمت وظیفه عمومی من غیر حق فراهم سازند علاوه بر اخراج از شوراهای و انجمن‌ها به ازاء هر مورد معافیت به تعزیر طبق قانون تعزیرات محکوم میشوند

تبصره 2

تبصره 2 هرگاه اعمال ارتكابی متخلفین مذکور در دو ماده فوق عناوین خاص دیگری داشته باشد که مستلزم کیفر خاصی باشد به آن کیفر نیز محکوم میشوند.

ماده 62 - استخدام مشمولان به طور کلی در وزارتخانه‌ها و مؤسسات وابسته به دولت و در کارخانه‌ها و

کارگاه‌ها و مؤسسات خصوصی بدون داشتن معافیت دائم ممنوع است.

تبصره - استخدام مشمولان غیر غایب در نیروهای مسلح جمهوری اسلامی با رعایت مقررات این قانون از محدودیت مقرر در موارد فوق مستثنی است.

ماده 63

ماده 63 استخدام کننده یا استخدام کنندگان مشمولین غایب در وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و نهادها برای هر یک از افراد اول و دوم به کسر نصف حقوق از شش ماه الی یکسال و در صورت تکرار سه مورد یا بیشتر به انفصال دائم از خدمت توسط دادگاه صالحه محکوم خواهند شد.

ماده 63

ماده 63 مکرر (الحاقی 1390/08/22) کسانی که به نحوی مشمولین غایب را در مؤسسات دولتی و غیردولتی از قبیل کارخانه‌ها، شرکت‌ها، آموزشگاه‌ها، کارگاه‌ها، بنگاه‌ها، مغازه‌ها و تعمیرگاه‌ها، به کارگیری نمایند توسط نیروی انتظامی، وزارتخانه‌های «تعاون، کار و رفاه اجتماعی» و «صنعت، معدن و تجارت» شناسایی و به محاکم صالحه قضایی معرفی می‌شوند. مجازات اینگونه افراد برای بار اول هزینه سالانه یک سرباز و برای بار دوم و بیشتر هزینه سالانه سه سرباز است.

ماده 64

ماده 64 اشتغال به کار مشمولان با برگ معافیت موقت یا دفترچه آماده بخدمت فقط در مدت اعتبار آنها بلامانع است.

ماده 65

ماده 65 کلیه افرادی که از اول مهرماه سال یکهزار و سیصد و پنجاه و نه تا پایان جنگ تحمیلی در خدمت وظیفه عمومی بوده‌اند و یا خواهند بود از لحاظ استخدام در وزارتخانه‌ها و مؤسسات وابسته بر سایر افرادی که در شرایط مشابه هستند حق تقدم دارند.

ماده 66 (منسوخه 1390/08/22) - آیین نامه اجرایی این قانون جز در مواردی که در مواد این قانون

مرجع خاصی برای آن مشخص شده است توسط وزارتخانه‌های کشور، دفاع و سپاه تهیه و تصویب هیات دولت خواهد رسید.

ماده 67

ماده 67 (منسوخه 1390/08/22) - کلیه قوانین مغایر با این قانون از تاریخ تصویب این قانون ملغی است.

تبصره

تبصره قانون مربوط به معافیت یک نفر از خانواده شهداء از شمول این قانون مستثنی است.

فصل هشتم (الحاقی 1390/08/22) استفاده دستگاه‌های غیرنظامی از خدمات کارکنان وظیفه

ماده 68

ماده 68 (الحاقی 1390/08/22) هفتاد درصد (70%) کارکنان وظیفه اختصاص یافته به هر یک از صورت‌های مذکور در تبصره ماده (66) این قانون باید در مناطق محروم به کار گرفته شوند مگر نخبگان و افرادی که مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر دارند و خدمت آنان در مناطق غیرمحروم به تشخیص بالاترین مقام سازمان زیربط ضروری باشد.

ماده 69

ماده 69 (الحاقی 1390/08/22) تعیین هر یک از دستگاه‌ها برای استفاده از خدمت مشمولین اعم از مشمولین بندهای (الف) و (ب) تبصره ماده (66) و همچنین تعداد نیازمندی آن‌ها بر اساس درخواست دستگاه دولتی و تایید دولت، پس از بررسی ستاد کل به تصویب فرماندهی کل می‌رسد.

ماده 70

ماده 70 (الحاقی 1390/08/22) مشمولین موضوع بند (الف) تبصره ماده (66) پس از طی آموزش نظامی برابر مقررات این قانون به درجات نظامی نائل و برای انجام خدمت دوره ضرورت مأمور میگردند و پس از

پایان خدمت نیز از کارت پایان خدمت دوره ضرورت که توسط سازمان صادر میگردد برخوردار میشوند.

ماده 71

ماده 71 (الحاقی 1390/08/22) سازمان به کارکنان وظیفه موضوع بند (ب) تبصره ماده (66) در قبال تعهد خدمتی که به دستگاه‌های به کار گیرنده می‌سپارند پس از انجام کامل تعهد، کارت پایان خدمت می‌دهد.

ماده 72

ماده 72 (الحاقی 1390/08/22) آن دسته از متعهدین موضوع بند (ب) تبصره ماده (66) که قبل از اتمام مدت تعهد به هر علت از خدمت برکنار می‌شوند جهت تعیین وضعیت خدمت به سازمان معرفی می‌گردند.

ماده 73

ماده 73 (الحاقی 1390/08/22) کلیه دستگاه‌های بکارگیرنده کارکنان وظیفه موظفند موارد غیبت یا فرار مشمولین موضوع بند (الف) تبصره ماده (66) را به یگان مامور کننده و ترک خدمت (فرار) مشمولین موضوع بند (ب) ماده مذکور را به سازمان منعکس نمایند.

ماده 74

ماده 74 (الحاقی 1390/08/22) دولت موظف است هزینه آموزش مشمولین وظیفه مامور را به تعداد سهمیه اختصاص یافته به طور سالانه بر اساس سرانه آموزشی به میزان چهار هزار برابر ضریب ریالی محاسبه و در اختیار ستاد کل قرار دهد تا ستاد کل به میزان سهمیه واگذاری به سازمان‌های آموزش دهنده پرداخت نماید.

ماده 75

ماده 75 (الحاقی 1390/08/22) در زمان جنگ و یا بسیج همگانی، با تصویب فرماندهی کل کلیه کارکنان وظیفه مامور به خارج از نیروهای مسلح و یا بخشی از آنان برابر زمانبندی ستاد کل برای انجام خدمت دوره ضرورت در نیروهای مسلح فراخوانده میشوند که در این صورت خدمت باقیمانده خود را در نیروهای

ماده 76

ماده 76 (الحاقی 1390/08/22) آیین نامه اجرائی این فصل توسط ستاد کل با همکاری دولت و سایر نهادهای ذیربط تهیه می‌شود و به تصویب فرماندهی کل می‌رسد.

ماده 77

ماده 77 (الحاقی 1390/08/22) نیروهای مسلح مکلفند کارکنان وظیفه را طوری تقسیم کنند که در خاتمه دوره آموزش و ابتداء بکار گیری حتی الامکان متناسب با تحصیلات و قابلیت‌ها بکارگیری شوند و برنامه ریزی برای تربیت دینی و اخلاقی آنان صورت گیرد.

فصل نهم (الحاقی 1390/08/22) سایر مقررات

ماده 78

ماده 78 (الحاقی 1390/08/22) به منظور ارتقاء منزلت و بهینه سازی اوقات فراغت کارکنان وظیفه باید زمینه‌های استمرار آموزش‌های نظامی، عقیدتی، سیاسی، ورزشی، خدماتی، فنی و حرفه‌ای و سوادآموزی در ضمن خدمت فراهم گردد.

ماده 79

ماده 79 (الحاقی 1390/08/22) در مراکز و پادگان‌های آموزشی و یگان‌ها دفتر مشاوره و راهنمایی برای کمک به سربازان و ارتباط با خانواده آنان در موارد لازم تشکیل می‌گردد. این دفاتر موظف اند به محض ورود سرباز به پادگان و یگان محل خدمت بر اساس فرم‌های از پیش طراحی شده محل آموزش و محل خدمت فرد و نحوه ارتباط خانواده با مشمول و یگان را به خانواده اطلاع دهد و نظرات خانواده را در مورد استعدادها، توانایی‌ها و ویژگی‌های خاص فرد جویا شود.

ماده 80

ماده 80 (الحاقی 1390/08/22) کلیه وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکت های دولتی موضوع ماده (4) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب 1366 / 6 / 1 و سایر شرکت هایی که بیش از پنجاه درصد (50%) سرمایه و سهام آن ها منفرداً یا مشترکاً به وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی و شرکت های دولتی، به استثناء بانک ها و مؤسسات اعتباری و شرکت های بیمه قانونی، تعلق داشته باشند و همچنین شرکت ها و مؤسسات دولتی که شمول قوانین و مقررات عمومی به آنها، مستلزم ذکر یا تصریح نام است از جمله شرکت ملی نفت ایران و شرکت های تابعه وابسته به وزارت نفت و شرکت های تابعه آنها، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکت های تابعه، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت های تابعه موظفند با همکاری شهرداری ها خدمات و تسهیلات لازم نظیر استفاده از ورزشگاه ها، قطارها، اتوبوسها، گردشگاهها، سینماها و موزه ها را برای کارکنان وظیفه در حین خدمت فراهم نمایند.

ماده 81

ماده 81 (الحاقی 1390/08/22) کلیه کارکنان وظیفه و عائله تحت تکفل آن ها مطابق آیین نامه های که از سوی وزارت دفاع با همکاری وزارتخانه های کشور و تعاون، کار و رفاه اجتماعی تهیه می شود و پس از تایید ستاد کل به تصویب هیأت وزیران می رسد تحت پوشش بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح قرار می گیرند.

ماده 82

ماده 82 (الحاقی 1390/08/22) مقررات این قانون نافذ اختیارات فرماندهی کل نیست.

ماده 83

ماده 83 (الحاقی 1390/08/22) کلیه کارکنان وظیفه در طول خدمت سربازی تحت پوشش بیمه عمر و حوادث موضوع قانون بیمه عمر و حوادث پرسنل نیروهای مسلح، وزارت دفاع و سازمان های تابعه و وابسته به آن ها مصوب 1376 / 6 / 30 قرار می گیرند.

ماده 84

ماده 84 (الحاقی 1390/08/22) صد درصد (100%) درآمدهای حاصله از ارائه خدمات به مشمولان در

اخذ معافیت‌ها و همچنین جریمه‌ها به توسعه و تقویت و تجهیز رده‌های وظیفه عمومی و بهبود سطح خدمات سازمان وظیفه عمومی به مشمولان، پس از واریز به خزانه طبق قانون بودجه سالانه در اختیار نیروی انتظامی قرار می‌گیرد.

قانون فوق مشتمل بر شصت و هفت ماده و پنجاه و هفت تبصره در جلسه روز یکشنبه بیست و نهم مهرماه یکهزار و سیصد و شصت و سه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ 8/ 8/ 1363 به تایید شورای محترم نگهبان رسیده است.

ماده الحاقی (منسوخه 1390/08/22) - از تاریخ 13/ 8/ 1363 (تاریخ ابلاغ قانون خدمت وظیفه عمومی) مشمولان مذکور در قانون تربیت تکنسین بهداشت و مبارزه با بیماری‌ها مصوب 18/ 5/ 1362 و مشمولان قانون تربیت بهداشتکاران دهان و دندان مصوب 23/ 1/ 1360 پس از طی دوره آموزش مقدماتی نظامی و در صورت عدم نیاز نیروهای مسلح به تخصص مربوطه آنان چنانچه تعهد پنج سال خدمت خود را در روستاها و مناطق عشایری انجام داده یا بدهند از خدمت دوره ضرورت معاف خواهند بود.

ماده 1

ماده 1 (الحاقی 1365/01/26) - سپاه پاسداران و کمیته انقلاب اسلامی، ژاندارمری و شهرداری جمهوری اسلامی موظفند مشمولان غایب را پس از گذشت سه ماه از تصویب این قانون شناسائی و دستگیر نموده و به حوزه وظیفه عمومی محل دستگیری تحویل دهند. چنانچه اینگونه مشمولان در موعد مقرر حاضر به انجام خدمت نگردیده مجدداً دستگیر و به مراجع قضایی محل تحویل خواهند شد.

ماده 2

ماده 2 (الحاقی 1365/01/26) - مجازات مشمولین غایب زمان جنگ که بار دوم دستگیر شوند، علاوه بر مجازات مقرر در ماده 58 خدمت وظیفه عمومی یک تا سه سال حبس تعلیقی خواهد بود و در هر حال موظف به انجام خدمت وظیفه عمومی میباشند.

ماده 3

ماده 3 (الحاقی 1365/01/26) - مدت خدمت دوره ضرورت مشمولان غایب زمان جنگ که خود را پس از سه ماه از تاریخ تصویب این نامه معرفی نمایند، سه ماه غایبینی که دستگیر شوند، شش ماه بیش از سایر

مشمولین خواهد بود. بدیهی است مشمولین غایبی که تا سه ماه بعد از تاریخ تصویب این قانون خود را معرفی نمایند، خدمت اضافی نخواهند داشت.

ماده 4

ماده 4 (الحاقی 1365/01/26) - کسانی که به نحوی مشمولین غایب زمان جنگ را در مؤسسات غیردولتی از قبیل کارخانه، کارگاه، و بنگاه، مغازه بکار گیرند، توسط نیروهای مذکور در ماده 1 این قانون شناسائی و به محاکم صالح قضایی معرفی خواهد شد. مجازات اینگونه افراد یک تا سه سال حبس خواهد بود.

ماده 5

ماده 5 (الحاقی 1365/01/26) - سازمان‌های نظامی و انتظامی موظفند ترتیبی اتخاذ نمایند که کلیه افراد وظیفه در زمان جنگ یا بسیج همگانی حداقل یکسال از خدمت دوره ضرورت را در مناطق عملیاتی انجام دهند. مگر در مواردی که به تشخیص شورای عالی دفاع وجود افرادی در غیر مناطق عملیاتی ضروری باشد.

ماده 6

ماده 6 (الحاقی 1365/01/26) - آیین نامه اجرایی این قانون ظرف مدت یکماه برابر ماده 66 قانون وظیفه عمومی تهیه و بمورد اجراء گذارده خواهد شد.